چاپی ۷، تشرینی یەکەم

KANTAMA

کانتاما

گۆڤار ئەندامی ئەنجومەنی ئامادەکاری بۆ کۆچبەران و بەرگریی نیشتمانی (MVM) ـە.

03
تێڕوانین –
کاتێک هەست دەکەیت فینلاند بەڕاستی ماڵی تۆیە.

07
ئامادەبوون ترس نییە؛ بەڵکو ڕێگایەکە بەرەو هێزی ناوەوە و هەستی ئاسایش

08
خاڵەکانی ئامادەبوون و پێشگیری
لە ڕووی دەروونیشەوە ئامادە بە.

10
ئاگادارکردنەوەکانی مەترسی
لە ئێستاوە بەدواوە، ڕاستەوخۆ بۆ مۆبایلەکان دەنێردرێن.

ناوەڕۆک

چاپی ٧، تشرینی یەکەم

وتاری بەڕێوەبەری جێبەجێکار 03
کاتێک هەست دەکەیت فینلاند بەڕاستی ماڵی تۆیە

سەروتار 04
متمانە لە ناو ئەنجوومەنیشدا دروست دەبێت

ڕوانگەی پسپۆڕان 05
تیتا کولین، ماستەر لە دەروونناسی

ڕووداو و بۆنەکان 06
هەنگاوی داهاتوو لە ڕێگای ڕاهێنەرایەتیدا؛ خولی ڕاهێنانی K2 بە سەرکەوتوویی کۆتایی پێهات

بەشداربوونی ژنان 07
ئامادەبوون بە مانای ترس نییە؛ بەڵکو ڕێگایەکە بەرەو هێزی ناوەوە و هەستی ئاسایش

خاڵە گرنگەکانی ئامادەبوون بۆ بارودۆخی فریاکەوتن 08
لە ڕووی دەروونیشەوە ئامادە بە

دەنگی گەنجان 09
شوێنی هەر کەسێک لە کۆمەڵگەی فینلاندیدا بە فێربوون، چالاکی و بەشداری دەدۆزرێتەوە

نوێترین هەواڵ و ڕووداوەکان 10-11
لە ئێستاوە بەدواوە، ئاگادارکردنەوەکانی مەترسی ڕاستەوخۆ بۆ مۆبایلەکان دەنێردرێن

وشە و زاراوەکانی سەلامەتی و ئاسایش 12

وتاری بەڕێوەبەری جێبەجێکار

هەڵوێست-
کاتێک فینلاند بە وڵاتی خۆت دەزانیت

بۆ من، فینلاند هەرگیز تەنیا ئەو وڵاتە نەبووە کە تێیدا دەژیم. هەر لە سەرەتاوە هەستێکی بەهێزم هەبووە کە ئەمە وڵاتی منە. وڵاتێک کە دەمەوێت بەشێک بم لێی، دەمەوێت بەشداری لە بنیاتنانی داهاتوویدا بکەم و ئامادەم لە کاتی پێویستدا بەرگری لێ بکەم.
بەڵام بە تێپەڕبوونی ساڵان تێگەیشتووم کە ئەم هەستە بۆ هەموو کەسێک بە هەمان شێوە دروست نابێت. ئەم تێگەیشتنە لە یەک ڕۆژدا یان بەهۆی یەک ڕووداوەوە دروست نەبووە. بەڵکو لە ماوەی زیاتر لە دە ساڵدا، لە ڕێگەی ئەو کارەوە کە لەگەڵ خەڵکدا کردوومە، گەشەی کردووە.

تێبینییەک کە لە یادم ماوەتەوە

لە ساڵی ٢٠١٥ەوە لە ئەرک و پۆستی جیاوازدا لەگەڵ کەسانی خاوەن پاشخانی کۆچبەری کارم کردووە. وەک هەماهەنگکار لە پەیمانگایەکی مەسیحی، وەک ڕاهێنەری بەرپرسی یەکەی منداڵانی تەمەن لە خوار ١٨ ساڵ، هەروەها دواتر وەک خاوەن کار و ڕاهێنەری سەرەکی لە بەرنامەی ڕاهێنانی کار بە زمانی دایک، کە خۆم دامهێنا، کارم کردووە.
لەو ئەرکانەدا لەگەڵ کەسانی جیاواز ڕووبەڕوو بوومەتەوە، گوێم لە ئەزموونەکانیان گرتووە و لە نزیکەوە ئاواتەکان، سەختییەکان و دەرفەتەکانیانم بینیوە.
وردەوردە سەرنجم دا بە یەک شت: زۆر کەس لەوانەیە نەزانن پێگەی خۆیان لە کۆمەڵگەی فینلاندیدا چییە، یان بە چەندین شێوەی جیاواز دەتوانن بەشداری لە چالاکییەکانی ئەو کۆمەڵگەیەدا بکەن.
مەسەلەکە هەمیشە نەبوونی ئارەزوو یان کەمی حەز و سەرنج نییە. هەندێک جار بە سادەیی بۆ مرۆڤ بە شێوەیەکی پێویست ڕوون نەکراوەتەوە کە فینلاند دەتوانێت زیاتر لە تەنیا وڵاتێکی نیشتەجێبوون بێت. دەتوانێت ببێتە کۆمەڵگەی خۆی، کە بتوانێت کاریگەری لەسەر داهاتووی هەبێت و کارێکی بەمانا بۆ باشی ئەو کۆمەڵگەیە ئەنجام بدات.
ئەم تێبینییە وای لێکردم بیر لەوە بکەمەوە کە هەڵوێستی مرۆڤ تا چەند کاریگەری لەسەر دەرفەتەکانی هەیە بۆ ئەوەی شوێنی خۆی لە کۆمەڵگەدا بدۆزێتەوە.

دەرفەت دەتوانێت شێوازی بیرکردنەوە بگۆڕێت

لە ماوەی ساڵاندا زیاتر و زیاتر باوەڕم بەوە پتەوتر بووە کە تەنیا زانیاری بەس نییە. مرۆڤ دەبێت تێبگات کە ئەو زانیارییە بۆ خۆی بە تایبەتی چی مانایەکی هەیە.
دەتوانین باسی مافەکان، ئەرکەکان، خوێندن و ژیانی کار بکەین. بەڵام ئایا بە شێوەیەکی پێویست ئەوەش ڕوون دەکەینەوە کە هەموو کەسێک دەرفەتی ئەوەی هەیە ببێتە بەشێکی چالاک لە کۆمەڵگە و بەرپرسیارێتی بەرامبەر کاروباری هاوبەش هەڵبگرێت؟
ئەگەر مرۆڤ نەزانێت کە دەرگایەک بۆ ئەو کراوەیە، چۆن دەتوانێت تەنانەت هەوڵ بدات بەو دەرگایەدا تێپەڕێت؟
ناتوانرێت هەڵوێستێکی ئامادە بدرێت بە کەسێکی تر. بەڵام دەتوانین هانی بیرکردنەوە بدەین، ڕوانگەی نوێ پێشکەش بکەین و دەرگای دەرفەتەکان بکەینەوە، کە مرۆڤ بتوانێت لە ڕێگەیانەوە خۆی شوێنی خۆی بدۆزێتەوە.

شاهۆ جاف
بەڕێوەبەری جێبەجێکار

> **تێڕوانین دەتوانێت دیدی ئێمە بۆ خۆمان، بۆ یەکتر و بۆ شوێن و پێگەمان لە کۆمەڵگەدا بگۆڕێت.**

لە بیرۆکەوە بۆ کردەی کرداری

لە چالاکییەکانی ڕێکخراوی MVM ry دا وێستوومانە ئەم بیرۆکانە بکەینە کردەی کرداری. دەمانەوێت دەرفەت بڕەخسێنین بۆ بەشداریکردن، فێربوون و هەڵگرتنی بەرپرسیارێتی بەرامبەر ئاسایشی هاوبەشی فینلاند. بینیوومانە کە چۆن بەشداریکردن دەتوانێت متمانەی مرۆڤ بە تواناکانی خۆی و هەستی ئەوەی کە پەشێکە لەم کۆمەڵگەیە، بەهێز بکات.
هەڵوێست کاروباری تایبەتی هەر کەسێکە. من پێم وا نییە کە هەمووان دەبێت هەمان هەستی منیان بەرامبەر فینلاند هەبێت. هەر کەسێک مێژوو، ئەزموون و ڕێگای تایبەتی خۆی هەیە. بەڵام باوەڕیکی بەهێزم بەوە هەیە کە هەموو کەسێک دەبێت دەرفەتی ئەوەی هەبێت لە گرنگی پێگە و ڕۆڵی خۆی لەم کۆمەڵگەیەدا تێبگات.
لە هەمان کاتدا، پێویستە هەموومان سەیری هەڵوێستی خۆمان بکەین. ئایا ئامادەین کەسانی نوێ بەشداری پێ بکەین؟ ئایا لە یەکتر توانایی و دەرفەت دەبینین؟ ئایا خۆمان ئامادەین بەرپرسیارێتی هەڵبگرین؟
کاتێک سەیری ئەو ڕێگایە دەکەم کە لە ساڵی ٢٠١٥ەوە دەستی پێکردووە، هەروەها ئەو کارەی کە پێکەوە ئەنجامیان داوە، زیاتر لە جاران باوەڕم بە یەک شت پتەوتر دەبێت. هەڵوێست دەتوانێت شێوازی ئەوە بگۆڕێت کە چۆن سەیری خۆمان، یەکتر و پێگەی خۆمان لە کۆمەڵگەدا دەکەین. کاتێک شێوازی بیرکردنەوە دەگۆڕێت، دەرفەتەکانی بەشداریکردنیش دەتوانن بە شێوەیەکی تەواو نوێ بکرێنەوە.
بۆ من، فینلاند وڵاتی خۆمە. هیوادارم کە ژمارەیەکی هەرچی زیاتر لە خەڵک بتوانن ڕێگای تایبەتی خۆیان بدۆزنەوە بۆ هەستکردن بە سەر بە یەکبوون لەگەڵ ئەم وڵاتە، و لە هەموو شتێک گرنگتر، تێبگەن کە کردارەکانی ئەوانیش بۆ داهاتووی فینلاند گرنگییان هەیە.

سەروتار

متمانە لە ناوخۆی ڕێکخراویشدا بنیات دەنرێت

ئاری پاکارینێن، بەڕێوەبەری جێبەجێکار، MPKL

ڕێکخراوی ئامادەکاری و بەرگریی نیشتمانیی کۆچبەران (MVM) بە شێوەیەکی ئامانجدار و بە هەنگاوی خێرا، پێگەی خۆی لە بواری بەرگریی نیشتمانیی خۆبەخشانەدا بنیات ناوە. MVM بە شێوەیەکی چالاک تۆڕێکی پەیوەندی لەگەڵ کاراکتەرەکان و بەڕێوەبەرانی ئاستە جیاوازەکانی کۆمەڵگە و بواری بەرگریی نیشتمانیدا دروست کردووە. ئەم کارە بەردەوام دەبێت، بەڵام ئێستا کاتی ئەوە هاتووە کە سەرنجی سەرەکی بگوازرێتەوە بۆ قۆناغی داهاتووی چالاکییەکانی ڕێکخراو.

قۆناغی داهاتوو، کە بریتییە لە پێشکەشکردنی خزمەتگوزاری بە ئەندامان، دەستی پێکردووە. ئەندامە چالاکەکانی ڕێکخراو لە بواری ڕاهێنانی بەرگریی نیشتمانی (MPK) و بەرگریی شارستانی (VSS) دا زانیاری و ڕاهێنانیان بەدەستهێناوە. ئەو خوێندن و ڕاهێنانانەی تەواویان کردووە و ئەو مافەی بەدەستیان هێناوە بۆ کارکردن وەک ڕاهێنەر و بەڕێوەبەری خول، بنەمایەکی بەهێز بۆ دەستپێکردن و پەرەپێدانی زیاتر بە چالاکییە ڕاهێنانییەکانی ڕێکخراو دروست دەکەن. چالاکیی خولەکان پێویستی بە پلانێکی باش هەیە، کە دەبێت ئەندامانیش بەشداری لە ئامادەکردنیدا بکەن.

ئەندام دەبێت ببێتە هێزێکی گرنگ

ڕێکخراو تەنیا بۆ ئەوە بنیات نەنراوە کە دامەزراوەیەکی کارگێڕی بێت، کە تەنیا ژمارەیەکی کەم لە کەسانِ بزانن کارەکان لە چ قۆناغێکدان. ڕێکخراو کۆمەڵەیەکی یەکگرتووە کە خزمەت بە ئەندامانی دەکات. ئەندامان چاوەڕوانن لە بەرامبەر پارەی ئەندامێتییەکەیاندا سوود و خزمەتگوزاری وەربگرن.

بنەمای چالاکییەکان لەسەر ئەوە دروست دەبێت کە بتوانرێت بۆ هەر ئەندامێک ئەو خزمەتگوزارییانە پێشکەش بکرێن کە لە پەیرەو و پلانی چالاکییەکانی ڕێکخراودا تۆمار کراون. بۆ نموونە، وانە و وتار، خولە ڕاهێنانییەکان و چالاکییەکانی دیکە کە هەستی سەر بە یەکبوونی ئەندامانی ڕێکخراو بەهێز دەکەن.
هەستی سەر بە یەکبوون و گیانی هاوبەشی، متمانەی دوولایەنە لە نێوان ئەندامانداو بنیات دەنێن.

پەیوەندی و گەیاندنی زانیاری بنەمای بنیاتنانی متمانەیە

کاتێک خەڵک پێکەوە کار دەکەن، پێویستیان بە پەیوەندی و گەیاندنی زانیارییەکی کارا هەیە. پەیوەندی دەبێت دوولایەنە، کراوە و لە هەموو شتێک گرنگتر، ئاسان بۆ تێگەیشتن بێت.
گۆڤاری کانتاما ئامرازی ڕاگەیاندنی ڕێکخراوە، کە بەهۆی فرەزمانییەکەیەوە دەرفەتێکی نایاب بۆ بڵاوکردنەوەی زانیاریی دروست دەڕەخسێنێت. ئەرکی گۆڤارەکە ئەوەیە دەستپێشخەری گفتوگۆ و بیرکردنەوە بکات و بۆ ئەندامانی ئاسایی دەرفەتێک بڕەخسێنێت کە بەشداری بکەن و بۆچوونەکانیان دەربڕن.

دەبێت هەموو جۆرە پەیوەندی و گەیاندنی زانیاری لەوەی پێی دەوترێت پڕوپاگەندە و تێکدانی پەیوەندی، هەروەها لە زانیاریی هەڵە، پاک بکرێتەوە.
کاتی گەیاندنی پەیام گرنگییەکی چارەنووسسازی هەیە. کەی و چۆن زانیاری دەربارەی ڕووداوە ڕابردووەکان دەگەیەنرێت و چۆن زانیاری دەربارەی ڕووداوە داهاتووەکان دەدرێت؟
گەیاندنی سەرکەوتووانەی زانیاری لە MVM دا پێویستی بە وریایی و ئاگاداریی بەردەوام هەیە، بۆ ئەوەی پەیامەکان بەبێ تێکچوون، بە شێوەیەکی دروست و لە کاتی گونجاودا بگەنە شوێنی مەبەست.

ڕوانگەی پسپۆڕان

تیتا کۆلین

ماستەر لە دەروونناسی، سەرۆکی ڕێکخراوی ژنانی سەربازی یەدەگی ناوچەی تامپێرێ (Tampereen Seudun Reserviläisnaiset ry) و چالاکوانی خۆبەخشی ڕێکخراوی ڕاهێنانی بەرگریی نیشتمانی (MPK).

فینلاند ڕۆژ بە ڕۆژ فرەچەشنتر دەبێت و ژمارەیەکی هەرچی زیاتر لەو کەسانەی لێرە دەژین، پاشخان، زمان و ڕەگەز کلتوورییەکانیان دەگەڕێتەوە بۆ دەرەوەی سنوورەکانی وڵات. لە کۆمەڵگەیەکدا کە فرەچەشنییەکەی زیاتر دەبێت، ئەوە گرنگییەکی سەرەکی پەیدا دەکات کە بە چ جۆرە هەڵوێستێکەوە ڕووبەڕووی یەکتر دەبینەوە و ژیانی ڕۆژانەی هاوبەشمان بنیات دەنێین.

هەڵوێستەکان کاریگەرییان لەسەر ئەوە هەیە کە چۆن لە مرۆڤەکان، بارودۆخەکان و جیهانی دەوروبەرمان تێدەگەین. بەڵام ئەوان لە هیچ و خۆڕایی دروست نابن. هەڵوێستەکان لەسەر بنەمای ئەزموونەکانی خۆمان، پەروەردە و ژینگەکەمان دروست دەبن و ئەو چیرۆکانەی دەربارەی کەسان و گرووپە جیاوازەکان دەیبیستین، کاریگەرییان لەسەر شێوەگرتنیان هەیە.

بۆیە تەنیا زانیاری هەمیشە بەس نییە بۆ گۆڕینی هەڵوێستەکان. تەنانەت ئەگەر زانیاریی ڕاست و نوێشمان پێ بگات، زۆرجار لە ڕێگەی ئەو باوەڕانەوە سەیری دەکەین کە پێشتر هەمانبوون. بۆیە ئاگاداربوون لە بنەماکانی بیرکردنەوە و تێگەیشتنەکانی خۆمان مەرجێکی پێویستە بۆ ئەوەی لە شێوازی بیرکردنەوەی خۆمان تێبگەین و لە کاتی پێویستدا بتوانین بیگۆڕین.

زۆر کەس ئەو دۆخە دەناسنەوە کە تێگەیشتنی پێشوەختەیان دەربارەی کەسێکی تر، تەنیا دوای ڕووبەڕووبوونەوەی ڕاستەوخۆ لەگەڵیدا دەگۆڕێت. بەپێی توێژینەوەکانیش، هاوکاریی نزیک بۆ گەیشتن بە ئامانجێکی هاوبەش، زیاتر لە تەنیا زیادکردنی زانیاری، کاریگەری لەسەر کەمکردنەوەی پێشداوەرییەکان هەیە.

متمانە لە ئەزموونەکانەوە دروست دەبێت؛ لەوەی کە کەسێکی تر بە شێوەیەکی جێگیر و یەکگرتوو هەڵسوکەوت دەکات، بەرپرسیارێتی هەڵدەگرێت و نیشان دەدات کە شایستەی متمانەیە.

کۆمەڵگە و ڕێکخراوەکان ڕێگایەکی سروشتی دەڕەخسێنن بۆ ئاشنابوون بە خەڵک و هەستپێکردن بەوەی کە مرۆڤ بەشێکە لە کۆمەڵێک. پاشخانە جیاوازەکان دەتوانن توانایی و لێهاتوویی کۆمەڵگەکان بەهێز بکەن و توانایان بۆ ڕووبەڕووبوونەوەی ئاستەنگەکانی ژیانی ڕۆژانە زیاد بکەن.

ئەمە پێویستی بە گفتوگۆ، نەرمونیانی و ئارەزووی بنیاتنانی شێوازە هاوبەشەکانی کارکردن هەیە. زۆر دەرفەت بۆ ئەو کەسانە دەکرێنەوە کە بوێری ئەوەیان هەیە زانیاری بەدەست بهێنن و بەشداری بکەن.

متمانە بە کردار دروست دەبێت: بە گۆڕێکردن لە ڕێنماییەکان، پێکەوە ڕاهێنان کردن و جێبەجێکردنی بەرپرسیارێتیی خۆمان وەک ئەندامێک لە گرووپەکەدا.

لە هەمان کاتدا، پێویستە ئێمەی فینلاندی لە خۆمان بپرسین کە بەشداریکردن بەڕاستی تا چەند ئاسانە. ئایا کەسێکی نوێ بانگهێشتی گفتوگۆ دەکەین؟ ئایا ئەو ڕێسا نەنووسراوانەی کە لە کۆمەڵگەدا هەن بۆی ڕوون دەکەینەوە؟ ئایا دەرفەتێکی ڕاستەقینەی بەشداریکردنی پێ دەدەین؟

لە کاری بەرگریی نیشتمانیی خۆبەخشانەدا، هەڵوێست بە شێوەیەکی کرداری دەردەکەوێت.

بەشداریکردن نیشانەی ئارەزووی فێربوونە دەربارەی کۆمەڵگەی فینلاندی و میژووەکەی، هەڵگرتنی بەرپرسیارێتی و بنیاتنانی ئاسایشی هاوبەش.

متمانە لە ڕێگەی کردارەوە دروست دەبێت؛ بە گۆڕگرتن لە ڕێنماییەکان، ڕاهێنانکردنی پێکەوە و ئەنجامدانی ئەرکی خۆت وەک بەشێک لە گرووپ.

بەشداربوویەکی خاوەن پاشخانی بیانی دەتوانێت لە هەمان کاتدا ڕوانگە و لێهاتوویی جیاواز بهێنێتە ناو چالاکییەکانەوە، کە هەموو کۆمەڵگەکە سوودی لێ وەربگرێت.

گرنگیی هەڵوێست زیاتر دەردەکەوێت کاتێک هەموو شتێک بە ئاسانی بەڕێوە ناچێت.

هەڵوێستی ئەرێنی بە مانای قبوولکردنی جیاکاری یان هەڵسوکەوتی نەشیاو نییە، بەڵکو بە مانای ئارەزووی بەردەوامبوون لە هەوڵدانە، بەبێ ئەوەی یەک ئەزموونی خراپ ببێتە بنەمای هەڵسەنگاندنی تەواوی کۆمەڵگە.

بەڵام نابێت بەرپرسیارێتی تەنیا لە ئەستۆی ئەو کەسەدا بمێنێتەوە کە تازە هاتووە.

کۆمەڵگە دەبێت نیشان بدات کە هەر کەسێک پابەند بێت بە ڕێسا هاوبەشەکان و بەرپرسیارێتی هەڵبگرێت، بەخێرهاتن دەکرێت بۆ بەشداریکردن لە بنیاتنانی فینلاند.

هەنگاوێکی نوێ لە ڕێگای ڕاهێنەرایەتیدا؛ کۆتاییهێنانی سەرکەوتووانەی خولی K2

بەشێک لە تیمی ڕێکخراوی MVM ry لە مانگی تشرینی یەکەمدا بەشدارییان لە خولی ڕاهێنانی بەڕێوەبەرانی خول K2ی ڕێکخراوی ڕاهێنانی بەرگریی نیشتمانی (MPK) کرد. ئەم ڕاهێنانە درێژەی ڕاهێنانی K1 و بەشێکە لە ڕێرەوی بوون بە ڕاهێنەر لە MPK. ئامانجی ئەم ڕاهێنانە قوولکردنەوەی زانیاری و لێهاتوویی پەیوەندیدار بە ڕاهێنان، هەروەها پەرەپێدانی تواناکان بۆ پلانکردن، جێبەجێکردن و بەڕێوەبردنی خولەکانە.

ئەمە هەنگاوێکی زۆر گرنگە بۆ ڕێکخراوەکەمان. ئامانجی ئێمە تەنیا هاندانی کۆچبەران نییە بۆ بەشداریکردن لە ڕاهێنانەکاندا، بەڵکو هەروەها دروستکردنی ڕێرەوێکە کە بتوانن خۆیان پەرە بە تواناکانیان بدەن، ببنە ڕاهێنەر و زانیاری و لێهاتووییەکانیان بگوازنەوە بۆ کەسانی دیکە.

ئێستا لە تیمەکەماندا ژمارەیەکی هەرچی زیاتر لە کەسان هەن کە ڕاهێنانەکانی بوون بە ڕاهێنەری MPK و ڕاهێنانەکانی دیکەی پەیوەندیدار بە ئاسایش و ئامادەکارییان تەواو کردووە. ئەمە توانایی و لێهاتوویی خودی ڕێکخراوەکەمان بەهێز دەکات و دەرفەتەکانمان بۆ ڕێکخستنی ڕاهێنان لە داهاتوودا بە زمانە جیاوازەکان و بۆ گرووپە جیاوازەکان فراوانتر دەکات.

چالاکییەکانی داهاتوو

١.١١.٢٠٢٦ – کۆبوونەوەی زانیاری بۆ گەنجان

بابەت:
سەربازیی ئیجباری، ئاسایشی گشتگیر، بەرگریی نیشتمانیی خۆبەخشانە، هەروەها دەرفەتەکانی خوێندن و پیشە.

کات:
کاتژمێر ١٤:٠٠

شوێن:
Nuoriso Yhdistys ry،
Kornetintie 6 C, 00380 Helsinki
ئەم کۆبوونەوەیە بە هاوکاری لەگەڵ ڕێکخراوی Finpolar Nuoriso Yhdistys ry ڕێکدەخرێت. لە کۆبوونەوەکەدا وەرگێڕان بۆ زمانی تورکی دابین دەکرێت. قاوە پێشکەش دەکرێت.

٤.١١.٢٠٢٦ – وێبیناری NASTAisku

بابەت:
چۆن کۆچبەران دەتوانن بەشداری لە بنیاتنانی فینلاندێکی ئاسایشدارتر بکەن و خۆڕاگریی کۆمەڵگە لە کاتی قەیرانەکاندا بەهێز بکەن؟

کات:
کاتژمێر ١٨:٠٠–١٩:٠٠

شوێن:
ئۆنلاین، لە ڕێگەی **Zoom**
نوێنەرانی ڕێکخراوی MVM ry لە وێبیناری یەکێتی ئامادەکاریی ژنان (Naisten Valmiusliitto) دا چالاکییەکانی ڕێکخراوەکە پێشکەش دەکەن. لینکی بەشداریکردن لە ماڵپەڕەکانی Naisten Valmiusliitto و MVM ry، هەروەها لە تۆڕە کۆمەڵایەتییەکاندا بڵاو دەکرێتەوە. تۆماری وێبینارەکە دواتر لە ماڵپەڕەکاندا بڵاو دەکرێتەوە.

١٢.١١.٢٠٢٦ – کۆبوونەوەی زانیاری بە زمانی ئینگلیزی

بابەت:
ئاسایشی گشتگیر، ئامادەکاری و بەرگریی نیشتمانیی خۆبەخشانە.

کات:
کاتژمێر ١٧:٠٠

شوێن:
پەیمانگای پیشەیی ستادین (Stadin ammattiopisto)، لقی Vilppulantie، هۆڵی کۆبوونەوە،
Vilppulantie 14, 00700 Helsinki
ئەم کۆبوونەوەیە بە هاوکاری لەگەڵ ڕێکخراوی Think Africa ry ڕێکدەخرێت. زمانی کۆبوونەوەکە ئینگلیزییە.

بەشداری ژنان

ئامادەبوون بە مانای ترس نییە، بەڵکو ڕێگایەکە بۆ هێزی ناوخۆیی و ئاسایش

ئۆلێنا نیێمتسیڤا

هەستکردن بە ئاسایش دەتوانێت بە خێرایی بگۆڕێت، کاتێک لە جیهاندا ڕووداوێک ڕوو دەدات کە کاریگەری لەسەر ژیانی خودی مرۆڤ هەیە. بەڵام ئایا دەکرێت نیگەرانی و دڵەڕاوکێ بگۆڕدرێن بۆ کردار؟ ئایا ئامادەکاری دەتوانێت تەنانەت هەستی ئاسایشیش بەهێز بکات؟
ئۆلێنا نیێمتسیڤا (Olena Niemceva)، کە بەشداری لە چالاکییەکانی ڕێکخراوی MVM ry دا دەکات، باس لەوە دەکات کە چۆن ڕووداوەکانی ئۆکرانیا هەڵوێستی ئەویان بەرامبەر ئاسایش گۆڕیوە و بۆچی گرنگیی زانیاری، ڕاهێنان و پێکەوە کارکردن بۆ ئەو ئەمرۆ بە تەواوی جیاوازە لە جاران.

ڕووداوەکانی ئۆکرانیا چ گۆڕانکارییەکیان لە هەستی ئاسایشی تۆدا دروست کرد؟

ڕووداوەکانی ئۆکرانیا ئازار و نیگەرانییەکی قووڵیان لە دڵمدا دروست کرد. کاتێک دەبینیت چۆن ژیانێکی ئاشنا دەتوانێت لەناکاو هەڵبوەشێتەوە، مەحاڵە بتوانیت خۆت لە ترسی داهاتوو بپارێزیت. لە هەموو شتێک زیاتر، بیر لەوە دەکەیتەوە کە هەرگیز شتێکی هاوشێوە لێرە لە فینلاند ڕوو نەدات، ئەو وڵاتەی کە بۆ من بووەتە ماڵ.
لە سەرەتادا هەستی نەزانین و لاوازی هەموو ڕۆژێک لەگەڵم بوو. هەستم دەکرد کە لە بەرامبەر قەیرانە جیهانییەکاندا، تاکە مرۆڤێک ناتوانێت هیچ کارێکی ئەوتۆ بکات.

چی یارمەتیت دا ترس بگۆڕیت بۆ کردار؟

هەموو شتێک دەستی بە گۆڕان کرد، کاتێک بڕیارم دا خۆم نەدەمە دەست پەشۆکان، بەڵکو دەست بە کار بکەم. دوای ئەوەی بەشداریم لە چالاکییەکانی ڕێکخراوی MVM ry دا کرد و دەستم بە کارکردن لەگەڵ تیمێکی هاوبیردا کرد، بینیم کە لە فینلاند هەموو ڕۆژێک چەندان کار بۆ ئاسایشی خەڵک دەکرێت.
ئەم کارانە بریتین لە ڕاهێنانی دانیشتووان، ئامادەکردنی ڕێنماییە ڕوونەکانی کارکردن بۆ بارودۆخە نائاساییەکان، هەروەها ئامادەکاریی ڕێکخراو و سیستەماتیک لە بەشە جیاوازەکانی کۆمەڵگەدا.

ئەم ئەزموونە تێگەیشتنی منی دەربارەی ئاسایش گۆڕی. لە جیاتی دڵەڕاوکێ، ئەو زانیارییە هاتە جێی کە شێوازەکانی کارکردن، لێهاتوویی و کەسانێک هەن کە دەتوانرێت پێکەوە لەگەڵیان کار بکرێت. کەسانێک لە دەوروبەرم کۆبوونەوە کە هەمان ئارەزووی منیان هەیە بۆ پاراستنی ژینگەی هاوبەشی ژیانمان، سوودگەیاندن و یارمەتیدانی کەسانی دیکە.

ئامادەکاری ئەمرۆ بۆ تۆ چ مانایەکی هەیە؟

کاتێک دەزانیت لە بارودۆخە جیاوازەکاندا چۆن هەڵسوکەوت بکەیت، ترس کەم دەبێتەوە. لە جیاتی ترس، متمانەیەکی ئارام، ئامادەیی بۆ هەڵگرتنی بەرپرسیارێتی و توانای یارمەتیدانی کەسانی دیکە دروست دەبێت.
ئەمرۆ باوەڕێکی تەواوم بەوە هەیە کە ئاسایشی ڕاستەقینە لەسەر بنەمای زانیاری، یارمەتیی دوولایەنە و چالاکیی خودی هەر کەسێک بنیات دەنرێت. فێربوون، ئامادەکاری و بەشداریکردن لە چالاکییەکانی ڕێکخراوی MVM ry بۆ من ڕێگایەکن بۆ بنیاتنانی ئاسایش و داهاتووی هاوبەش.

ئایا بەشداریکردن لە چالاکییەکاندا هەستی سەر بە یەکبوونی تۆی بەرامبەر فینلاند و کۆمەڵگەی فینلاندی گۆڕیوە؟

بەڵێ، بە دڵنیاییەوە. ئێستا تێگەیشتووم کە منیش بەشێکی تەواومافم لە کۆمەڵگەی فینلاندی و دەتوانم بە زانیاری و لێهاتوویییەکانی خۆم سوودمەند بم بۆ کۆمەڵگە. هەروەها تێبینی ئەوەم کردووە کە ئامانجێکی هاوبەش دەتوانێت کەسانی خاوەن نەتەوە و پاشخانی جیاواز پێکەوە یەکبخات.

هەڵوێستی خۆشت ئامادە بکە

ئامادەکاری تەنیا بە مانای هەبوونی پێداویستییە پاشەکەوتکراوەکانی ماڵەوە، چرای دەستی یان شارەزایی لە فریاگوزاریی سەرەتایی نییە. یەکێک لە گرنگترین ئامرازەکانی ئامادەکاری، هەڵوێستی خودی مرۆڤە. هەڵوێست کاریگەری لەسەر ئەوە هەیە کە چۆن ماموەڵە لەگەڵ مەترسییە ئەگەرییەکان دەکەین، ئایا پێشوەختە خۆمان بۆیان ئامادە دەکەین و چۆن هەڵسوکەوت دەکەین کاتێک بەڕاستی شتێک ڕوو دەدات.

بەردەوام لە نیگەرانی و دڵەڕاوکێدا مەژی

ئامانجی ئامادەکاری ئەوە نییە لە ترسدا بژین یان بەردەوام بیر لەوە بکەینەوە کە چ شتێکی خراپ دەتوانێت ڕوو بدات. بە پێچەوانەوە، زانیاری و ئامادەبوون دەتوانن دڵەڕاوکێ کەم بکەنەوە و هەستی ئاسایش زیاد بکەن. کاتێک دەزانیت خۆت ئامادە کردووە، پێویست ناکات پێشوەختە لە هەموو شتێک بترسیت.

بیر مەکەرەوە: «هیچ شتێک بەسەر ئێمەدا نایەت»

ئەگەر وا بیر بکەینەوە کە هیچ شتێک بەسەر ئێمەدا نایەت، ئەوا پێویستی بە ئامادەکاریش نابینین. ئامادەکاری لەوەوە دەست پێدەکات کە قبوڵ بکەین بارودۆخی چاوەڕواننەکراو دەتوانێت لە ژیانی ڕۆژانەی خۆشماندا ڕوو بدات. ئامانج ئەوە نییە چاوەڕوانی خراپترین شت بین، بەڵکو ئەوەیە ئامادە بین بۆ کردار، ئەگەر شتێک ڕوو بدات.

ئامادەی فێربوون بە

ئامادەکاری بەو مانایە نییە کە دەبێت هەموو شتێک لە پێشەوە بزانیت. گرنگ ئەوەیە ئارەزووی فێربوون، ڕاهێنانکردن و پەرەپێدانی تواناکانی خۆت هەبێت، پێش ئەوەی بەڕاستی پێویستت پێیان ببێت. لە کاتی قەیراندا کردارکردن ئاسانتر دەبێت، کاتێک پێویست نەکات بۆ یەکەم جار ڕووبەڕووی هەموو شتێک ببیتەوە.

پەیوەندی لەگەڵ کەسانی دیکە دروست بکە

ئامادەکاری تەنیا کاروباری تاک نییە. لە بارودۆخی تێکچوون و قەیرانەکاندا، زۆرجار پێویستمان بە کەسانی دیکە دەبێت؛ خێزان، هاوڕێیان، دراوسێکان و کۆمەڵگە. پەیوەندییە باشەکان و متمانەش بەشێکن لە ئامادەکاری. مرۆڤ دەتوانێت بۆ مرۆڤێکی دیکە سەرچاوەیەکی گرنگی ئاسایش بێت.

ئامادەی خۆگونجاندن بە

هەموو شتێک هەمیشە بەو شێوەیە ناڕوات کە پلانمان بۆ داناوە، هەروەها ناتوانرێت پێشوەختە خۆمان بۆ هەموو بارودۆخێک ئامادە بکەین. هەڵوێستێکی باش لە ئامادەکاریدا توانای خۆگونجاندن لەگەڵ بارودۆخی گۆڕاو لەخۆ دەگرێت. ئەگەر پلانی A سەرکەوتوو نەبوو، بەدوای پلانی B دا بگەڕێ.

هەڵوێست بەشێکە لە ئامادەکاری

ناتوانین پێشوەختە بزانین چی ڕوو دەدات، هەروەها ناتوانین کۆنترۆڵی هەموو ئەو شتانە بکەین کە لە دەوروبەرماندان. بەڵام دەتوانین خۆمان ئامادە بکەین، فێر ببین، متمانە لەگەڵ کەسانی دیکە بنیات بنێین و ڕاهێنان بکەین بۆ ئەوەی تەنانەت لە بارودۆخی نادڵنیاییشدا بتوانین کار بکەین.

شوێنی خۆت لە کۆمەڵگەی فینلاندیدا لە ڕێگەی فێربوون، کارکردن و بەشداریکردنەوە دەدۆزیتەوە

هیمداد شوانی، ٢٩ ساڵ، لە ساڵی ٢٠٠٥دا کاتێک منداڵ بوو کۆچی کرد بۆ فینلاند. ئەمڕۆ وەک پزیشک کار دەکات و لە ڕێگەی کارەکەیەوە بەشداری لە پاراستنی خۆشگوزەرانی و ئاسایشی کۆمەڵگەی فینلاندیدا دەکات.
چیرۆکەکەی نیشان دەدات کە خوێندن، کارکردن و ئارەزووی بەشداریکردن دەتوانن دەرگای دەرفەتی زۆر بکەنەوە و هەستی ئەوە بەهێز بکەن کە مرۆڤ بەشێکە لە کۆمەڵگە.

لە منداڵییەوە لە فینلاند تا بوون بە پزیشک

هیمداد شوانی لە ساڵی ١٩٩٦دا لە دەرەوەی فینلاند لەدایک بووە و لە ساڵی ٢٠٠٥دا کۆچی کردووە بۆ فینلاند. خوێندنی خۆی لە فینلاند لە پۆلی چوارەم دەست پێکرد و دواتر درێژەی بە قۆناغی ناوەندی و ئامادەیی دا. خوێندنی زانکۆیی لە بواری پزیشکیدا لە دەرەوەی وڵات تەواو کرد.
کۆچکردن بۆ وڵاتێکی نوێ و فێربوونی زمانێکی نوێ لە سەرەتادا ئاسان نەبوون، بەڵام حەزی زانین و ئارەزووی فێربوون یارمەتییان دا بەرەوپێش بچێت.
– من هەمیشە لە قوتابخانەدا هەستم بە خۆشی کردووە و حەزم بە فێربوونی شتی نوێ هەبووە. سیستەمی پەروەردەی فینلاند بنەمایەکی باشی بۆ درێژەدان بە خوێندنە بااڵکانم ڕەخساند، هیمداد دەڵێت.
هەرچەندە ڕەگ و ڕیشەکانی لە شوێنێکی دیکەن، بەڵام فینلاند بۆ ئەو ماڵە. لێرە گەورە بووە، خوێندوویەتی و ژیانی کاری خۆی بنیات ناوە.

هەر کارێک بەشێکە لە چیرۆکی گەشەکردنی خودی مرۆڤ

پێش ئەوەی هیمداد وەک پزیشک دەرچوو بێت، لە چەندین ئەرکی جیاوازدا کاری کردووە. وەک پشکنەری ئاسایش لە فڕۆکەخانە، کارمەندی قاوەخانە، شۆفێری تەکسی، فرۆشیاری بازاڕ و یاریدەدەری قوتابخانە کاری کردووە.
ئەم ئەزموونانە نیشان دەدەن کە پێویست ناکات مرۆڤ داهاتووی خۆی تەنیا لە ڕێگەی یەک ڕێڕەوەوە بنیات بنێت. کارە جیاوازەکان دەرفەتی فێربوون، ئاشنابوون بە خەڵک و تێگەیشتن لە شێوازی کارکردنی کۆمەڵگە دەڕەخسێنن.
ئەمڕۆ هیمداد وەک پزیشکی گشتی، بە شێوەیەکی سەرەکی لە ناوەندی تەندروستیدا کار دەکات. جگە لەوەش، لە کەرتی تایبەتدا نەخۆش وەردەگرێت و لە نەخۆشخانەشدا کاری نۆرەی فریاکەوتن ئەنجام دەدات.
– حەزم لە کارەکەمە، چونکە ڕۆژەکان لە یەکتر جیاوازن و زۆر لەگەڵ خەڵکدا ماموەڵە دەکەم. کارەکە هەندێک جار پڕ لە ئاستەنگە، بەڵام لە هەمان کاتدا هەست بە دڵخۆشی و سوودمەندی دەدات.

کارکردنیش بەشداریکردنە لە ئاسایشی هاوبەشدا

ئاسایشی گشتگیر تەنیا بە مانای بەرگریی نیشتمانی یان چالاکیی دەسەاڵتدارانی فەرمی نییە. بەڵکو لە ژیانی ڕۆژانەی کۆمەڵگەشدا بنیات دەنرێت؛ لە چاودێریی تەندروستی، پەروەردە، شوێنەکانی کار و هاوکاریی نێوان خەڵکدا.
کاری هیمداد وەک پزیشک نموونەیەکی کردارییە ئەمەیە. بە چارەسەرکردنی نەخۆشەکان، پاراستنی تەندروستیی خەڵک و بەشداریکردن لە چالاکییەکانی چاودێریی تەندروستیدا، ئەو بەشداری لە بەهێزکردنی توانای کارکردنی کۆمەڵگەدا دەکات.
هەمان بنەما بۆ زۆر پیشەی دیکەش ڕاستە. مامۆستا، شۆفێر، کارمەندی دووکان، خاوەن کار و ژمارەیەکی زۆر لە پیشەسازی دیکە کارێک ئەنجام دەدەن کە بۆ کارکردن و بەردەوامی کۆمەڵگە گرنگی هەیە.
ئاسایشی کۆمەڵگە تەنیا لە بارودۆخە نائاساییەکاندا بنیات نانرێت. بەڵکو هەموو ڕۆژێک لە ڕێگەی خوێندن، کارکردن و هەڵگرتنی بەرپرسیارێتیی ئەرکی خۆمانەوە بنیات دەنرێت.

هەستی سەر بە یەکبوون لە بەشداریکردنەوە دروست دەبێت

هیمداد چالاکییەکانی ڕێکخراوی ئامادەکاری و بەرگریی نیشتمانیی کۆچبەران (MVM ry) بە گرنگ دەزانێت، چونکە ئەم ڕێکخراوە هانی کەسانی خاوەن پاشخانی کۆچبەری دەدات کە لە ڕوانگەی ئاسایش و ئامادەکارییەوە بەشداری لە چالاکییەکانی کۆمەڵگەدا بکەن.
– هەر کەسێک کە لە فینلاند دەژی، ڕۆڵی تایبەتی خۆی لە کۆمەڵگەدا هەیە و دەتوانێت کاریگەری لەسەر خۆشگوزەرانی و ئاسایشی ئەو کۆمەڵگەیە هەبێت. ئامادەکاری و ئاسایشی کۆمەڵگە کارووبارێکی هاوبەشن کە پەیوەندییان بە هەموومانەوە هەیە، بێ گوێدان بە پاشخانمان.
بە بۆچوونی ئەو، چالاکی لە ڕێکخراوەکاندا دەتوانێت یارمەتیی خۆگونجاندن لەگەڵ کۆمەڵگەی فینلاندی بدات، هەستی سەر بە یەکبوون زیاد بکات و یارمەتیی خەڵک بدات، بەم شێوەیەش باشتر لە شێوازی کارکردنی کۆمەڵگەی فینلاندی تێبگەن.
بەشداریکردن دەرفەتێک دەڕەخسێنێت بۆ ئاشنابوون بە کەسانی نوێ، فێربوونی تواناییە نوێکان و تێگەیشتن لەوەی کە هەر کەسێک شتێکی هەیە بۆ پێشکەشکردن بە کۆمەڵگەی هاوبەش.

پەیام بۆ گەنجان: باوەڕت بە دەرفەتەکانی خۆت هەبێت و داهاتووی خۆت بنیات بنێ

گرنگترین ئاموژگاریی هیمداد بۆ گەنجانی دیکەی خاوەن پاشخانی کۆچبەری سادەیە: باوەڕت بە تواناپی و دەرفەتەکانی خۆت هەبێت و هەموو هەوڵێکی خۆت بدە بۆ گەیشتن بە ئامانجەکانت.
– لە فینلاند دەرفەتی باش هەیە بۆ خوێندن، کارکردن، پێکهێنانی خێزان و بنیاتنانی داهاتوویەکی باش بۆ خۆت و خێزانەکەت. پێویستە تا ئەوپەڕی توانای خۆت سوود لەم دەرفەتانە وەربگریت.
هەروەها جەخت لەسەر گرنگیی ڕووبەڕووبوونەوە لەگەڵ کەسانی دیکە و بەشداریکردن لە کۆمەڵگەدا دەکات. بە بۆچوونی ئەو، پاراستنی کلتوور، ئایین و ناسنامەی خۆت ڕێگر نییە لە بەدەستهێنانی سەرکەوتن لە کۆمەڵگەی فینلاندیدا.
– هیوادارم گەنجان بتوانن پەرە بە خۆیان بدەن، سوود لە خاڵە بەهێزەکانی خۆیان وەربگرن و هەر یەکەیان بە پێی توانای خۆی سوود بە کەسانی دیکەش بگەیەنێت.

چیرۆکی هیمداد ئەوەمان بیر دەخاتەوە کە سەر بە کۆمەڵگەبوون تەنیا هەستێک نییە. بەڵکو لە کردارەکانیشدا دەردەکەوێت؛ لە خوێندن، کارکردن، یارمەتیدانی کەسانی دیکە و هەڵگرتنی بەرپرسیارێتیی هاوبەشدا.
هەر گەنجێک دەتوانێت لە ڕێڕەوی تایبەتی خۆیدا بەشداری لە بنیاتنانی داهاتووی فینلاند بکات، و لە هەمان کاتدا بەشداری لە بەهێزکردنی ئاسایشی گشتگیری ئەم وڵاتەدا بکات.

کانتاما

لەمەودوا ئاگادارکردنەوەکانی مەترسی ڕاستەوخۆ دەنێردرێن بۆ مۆبایلەکان

سیستەمی ئاگادارکردنەوە لە مەترسی لە فینلاند، لە مانگی تشرینی دووەمی ساڵی ٢٠٢٦دا نوێ دەکرێتەوە. بە یارمەتیی سیستەمی نوێی FI-Alert، دەسەڵاتدارانی فەرمی دەتوانن ئاگادارکردنەوەکانی مەترسی ڕاستەوخۆ بنێرن بۆ ئەو مۆبایلانەی لە ناوچەی مەترسیدارن. بۆ وەرگرتنی ئەم ئاگادارکردنەوانە پێویست ناکات هیچ بەرنامەیەکی تایبەت دابەزێنرێت.

سەرۆککۆماری فینلاند پەسەندی گۆڕانکاریی یاسای ئاگادارکردنەوە لە مەترسی کردووە، کە لە ئی تشرینی دووەمی ٢٠٢٦دا دەچێتە بواری جێبەجێکردنەوە. بەهۆی ئەم گۆڕانکارییە یاساییەوە، کەناڵێکی نوێی ئاگادارکردنەوە لە مەترسی بە ناوی FI-Alert لە فینلاند دەخرێتە کار، کە تەواوکەری شێوازە ئێستاکانی ئاگادارکردنەوەی دانیشتووان دەبێت. ئامانجی ئەم نوێکردنەوەیە ئەوەیە کە زانیارییەکانی مەترسی بگەنە ژمارەیەکی زیاتر لە دانیشتووان و گەیاندنی ئاگادارکردنەوەکان خێراتر بکرێت، بە تایبەتی لە بارودۆخە نائاساییەکاندا. گۆڕانی بارودۆخی ئاسایش گرنگیی پەیوەندی و گەیاندنی زانیاریی خێرا و جێی متمانەی دەسەڵاتدارانی فەرمی زیاتر دەردەخات.

سیستەمە نوێیەکە چۆن کار دەکات؟

سیستەمی FI-Alert پشت بە تەکنەلۆژیای Cell Broadcast دەبەستێت، واتە ناردنی پەیام لە ڕێگەی خانەکانی تۆڕی مۆبایلەوە. بە یارمەتیی ئەم تەکنەلۆژیایە، دەسەڵاتدارانی فەرمی دەتوانن بەبێ دواخستنێکی بەرچاو، ئاگادارکردنەوەی مەترسی بنێرن بۆ ئەو مۆبایلانەی لە ناوچەیەکی دیاریکراوی جوگرافیدا هەن.

گرنگترین سوودی ئەم سیستەمە ئەوەیە کە وەرگری پەیام پێویستی بە دابەزاندنی بەرنامەیەکی تایبەت یان تۆمارکردنی ناوی خۆی لە خزمەتگوزارییەکەدا نییە. ئاگادارکردنەوەکە دەتوانرێت ڕاستەوخۆ لە ڕێگەی تۆڕی مۆبایلەوە بگاتە ئەو مۆبایلە گونجاوانەی لە ناوچەی مەترسیدا هەن.

دیاریکردنی ناوچەی جوگرافی ئەو دەرفەتە دەڕەخسێنێت کە ئاگادارکردنەوەکان تەنیا بۆ ئەو کەسانە بنێردرێن کە بارودۆخی مەترسییەکە پەیوەندییان پێوە هەیە. ئەم بارۆپۆخانە دەتوانن بۆ نموونە کارەساتە گەورەکان، بلاوبوونەوەی مادەی مەترسیدارەکان یان ڕووداوەکانی دیکە بن کە پێویستیان بە خۆپاراستنی دەستبەجێ هەیە.

چۆن ئاگادارکردنەوەی مەترسی لە مۆبایلەکەتدا دەناسیتەوە؟

ئاگادارکردنەوەی مەترسی کە لە ڕێگەی سیستەمی FI-Alertەوە دەگات، جیاوازە لە پەیامی ئاسایی (SMS). ئەم ئاگادارکردنەوەیە وەک پەیامێکی تایبەت لەسەر شاشەی مۆبایلەکە دەردەکەوێت و لەوانەیە دەنگێکی تایبەتی ئاگادارکردنەوە و لەرزینەوەی مۆبایل لەگەڵیدا بێت.

دەنگی ئاگادارکردنەوە و لەرزینەوە دەتوانن تەنانەت ئەو کاتەش چالاک بن کە مۆبایلەکە لە دۆخی بێدەنگدا دانرابێت. بەم شێوەیە ئاگادارکردنەوەی مەترسی دەتوانێت بە خێراترین شێوە سەرنجی وەرگری پەیام ڕابکێشێت.

دوای وەرگرتنی ئاگادارکردنەوەکە، پێویستە ڕێنماییەکانی کارکردن کە لە پەیامەکەدا هاتوون بخوێنرێنەوە و جێبەجێ بکرێن.

کەناڵە ئێستاکانی ئاگادارکردنەوەی مەترسی بەردەوام دەبن

سیستەمی FI-Alert جێگەی کەناڵە ئێستاکانی ئاگادارکردنەوەی مەترسی ناگرێتەوە، بەڵکو تەواوکەریان دەبێت.

لەمەودواش ئاگادارکردنەوەکانی مەترسی لە ڕێگەی ڕادیۆ و تەلەفزیۆنەوە بڵاو دەکرێنەوە. هەروەها لە مۆبایلە زیرەکەکاندا دەتوانرێت ئەم ئاگادارکردنەوانە لە ڕێگەی بەرنامەکانی 112 Suomi و Yle وەربگیرێن.

جگە لەوەش، ئاگادارکردنەوەکانی مەترسی لە مالپەڕەکانی fi.112 و yle.fi، هەروەها لە لاپەڕەی ١١٢ی تەلەفزیۆنی نووسراو (Teksti-TV) بڵاو دەکرێنەوە.

بۆ ئاگادارکردنەوەی دانیشتووان، هێشتا دەتوانرێت ئاماژەی گشتیی مەترسیش بەکار بهێنرێت، کە لە ڕێگەی ئامێرەکانی زەنگی ئاگادارکردنەوەی دانیشتووانەوە دەدرێت.

خستنەکاری سیستەمی نوێی FI-Alert سیستەمی فرەکەناڵی ئاگادارکردنەوە لە مەترسی لە فینلاند بەهێزتر دەکات. ئامانج ئەوەیە کە زانیاری دەربارەی بارودۆخی مەترسی بە خێرایی و بە شێوەیەکی جێی متمانە بگاتە زۆرترین ژمارەی ئەو کەسانەی لە ناوچەی مەترسیدا هەن.

سەرچاوە: وەزارەتی ناوخۆی فینلاند (Sisäministeriö)، ١٥.١٠.٢٠٢٦ – زیادکردنی کەناڵێکی نوێ بۆ یاسای ئاگادارکردنەوە لە مەترسی؛ لەمەودوا ئاگادارکردنەوەکانی مەترسی ڕاستەوخۆ دەگەنە مۆبایلەکان.

پرسیار و وەڵام

سیستەمی ئاگادارکردنەوە لە مەترسی (FI-Alert)

01 ئەم خزمەتگوزارییە چۆن کار دەکات؟

ئەم خزمەتگوزارییە پشت بە تەکنەلۆژیای Cell Broadcast دەبەستێت.
ئاگادارکردنەوەی مەترسی لە ڕێگەی وێستگە بنەڕەتییەکانی تۆری مۆبایلەوە بۆ ناوچەیەکی دیاریکراوی جوگرافی دەنێردرێت. ئاگادارکردنەوەکە لە هەمان کاتدا دەگاتە هەموو مۆبایلەکانی 4G و 5G کە لەو ناوچەیەدا هەن، بێ گوێدانە ئەوەی سیمکارتی کام کۆمپانیای پەیوەندی بەکاردەهێنیت.
ئەمە وا دەکات گەیاندنی زانیاری زۆر خێرا بێت، بە تایبەتی لە بارودۆخی فریاکەوتندا.

02 کاتێک ئاگادارکردنەوەی مەترسی وەردەگریت، دەبێت چی بکەیت؟

وکاتێک ئاگادارکردنەوەی مەترسی وەردەگریت، ئارام بمێنەوە و ئەو ڕێنماییانە جێبەجێ بکە کە لە دەقی ئاگادارکردنەوەکەدا هاتوون.
لە ئاگادارکردنەوەکەدا هەمیشە ڕوون دەکرێتەوە کە دەبێت دەستبەجێ چی بکەیت. هەروەها دیاری دەکرێت کە کام دەسەڵاتداری فەرمی ئاگادارکردنەوەکەی دەرکردووە. دەتوانیت زانیاریی زیاتر لە ماڵپەڕەکانی دەسەڵاتدارانی فەرمی و کەناڵە فەرمییەکانی دیکە وەربگریت.

03 ئاگادارکردنەوەکانی مەترسی لە کام مۆبایلانەدا کار دەکەن؟

ئەم خزمەتگوزارییە لە هەموو مۆبایلەکانی 4G و 5G دا کار دەکات کە پشتگیری لە تەکنەلۆژیای Cell Broadcast دەکەن، واتە لە زۆربەی مۆبایلەکاندا.
ئەو ئامێرە کۆنانەی تەنیا تۆرەکانی 2G یان 3G بەکاردەهێنن، ناتوانن ئاگادارکردنەوەکانی مەترسی کە لە ڕێگەی تۆری مۆبایلەوە دەنێردرێن وەربگرن.
هەوڵ دەدرێت بەکارهێنەرانی ئەم ئامێرانە لە ڕێگەی کەناڵەکانی دیکەوە، وەک ڕادیۆ، بەرنامەی Suomi 112 و تەلەفزیۆنەوە ئاگادار بکرێنەوە.

04 ئایا سیستەمەکە بەبێ سیمکارتیش کار دەکات وەک پەیوەندییەکانی فریاکەوتن؟

بەڵێ. سیستەمەکە بەبێ سیمکارتیش کار دەکات.

05 ئایا دەتوانرێت ئەم خزمەتگوزارییە ناچالاک بکرێت، ئەگەر کەسێک نەیەوێت ئاگادارکردنەوەکان وەربگرێت؟

سیستەمی ئاگادارکردنەوەی مەترسی ناتوانرێت ناچالاک بکرێت.
ئاگادارکردنەوەکانی مەترسی تەنیا لەو بارودۆخانەدا دەدرێن کە پێویستە خەڵک بە خێرایی ئاگادار بکرێنەوە. بۆیە گرنگە هەموو ئەو کەسانەی لە ناوچەی مەترسیدا هەن، ئاگادارکردنەوەکە لە مۆبایلەکانیاندا وەربگرن.

06 بۆچی ئەم خزمەتگوزارییە نوێیە هەر ئێستا دەخرێتە کار؟

بەهۆی گۆڕانی بارودۆخی ئاسایشەوە، گرنگە زانیاری بە خێرایی بگاتە خەڵک. بە تایبەتی لە بارودۆخە نائاساییەکاندا، پێویستە بتوانرێت خەڵک خێراتر لە ئێستا ئاگادار بکرێنەوە.
ئەم کەناڵە نوێیە تەواوکەری سیستەمی ئێستای ئاگادارکردنەوەی مەترسییە و پێشتر لە چەندین وڵاتی دیکەی یەکێتیی ئەورووپادا خراوەتە کار.

07 ئاگادارکردنەوەکانی مەترسی بە کام زمانانە دەدرێن؟

بەپێی یاسا، ئاگادارکردنەوەکانی مەترسی هەمیشە بە زمانی فینلاندی و سویدی دەدرێن.
لە کاتی پێویستدا ئاگادارکردنەوەکە بە زمانەکانی ساميیش دەدرێت.
بەکارهێنانی زمانەکانی دیکە لە ژێر لێکۆڵینەوەدایە.

08 کێ دەتوانێت ئاگادارکردنەوەی مەترسی دەربکات؟

بریاری دەرکردنی ئاگادارکردنەوەی مەترسی هەمیشە لەلایەن دەسەڵاتدارێکی فەرمییەوە دەدرێت.
بۆ نموونە، ئەم دەسەڵاتدارانە دەتوانن ئاگادارکردنەوەی مەترسی دەربکەن:
دەسەڵاتدارانی فریاکەوتن و ڕزگارکردن، پۆلیس، دەزگای پاسەوانی سنوور، دەزگای ناوەندەکانی فریاکەوتن، ناوەندی ئاسایشی تیشکدەر (STUK)، دەزگای کەشناسی، دەزگای ڕێگا و ڕێرەوەکانی هاتوچۆ (Väylävirasto)، Traficom، دەزگای خۆراک (Ruokavirasto)، Fimea، هەروەها وەزارەتەکان.

09 کەی سیستەمەکە تاقی دەکرێتەوە؟

سیستەمەکە لە کۆتایی مانگی تشرینی یەکەم و سەرەتای تشرینی دووەمی ساڵی ٢٠٢٦دا ئامادە دەبێت.
دوای ئامادەبوونی سیستەمەکە، تاقیکردنەوەگەلێک ئەنجام دەدرێن کە دانیشتووانیش ئاگاداریان دەبن.
زانیاری دەربارەی ئەم تاقیکردنەوانە پێشوەختە بڵاو دەکرێتەوە، بۆ نموونە لە ماڵپەڕی pelastustoimi.fi و کەناڵەکانی تۆرە کۆمەڵایەتییەکانی وەزارەتی ناوخۆ.

10 ئاگادارکردنەوەی مەترسیی FI-Alert چ جیاوازییەکی لەگەڵ ئەو ئاگادارکردنەوانە هەیە کە لە ڕێگەی بەرنامەی Suomi 112ەوە دێن؟

ئاگادارکردنەوەی مەترسیی FI-Alert ڕاستەوخۆ دەگاتە ئەو مۆبایلانەی لە ناوچەی مەترسیدا هەن، بەبێ پێویستی بە بەرنامەیەکی جیاواز.
بەڵام ئاگادارکردنەوەکانی مەترسی لە ڕێگەی بەرنامەی Suomi 112ەوە پێویستیان بەوە هەیە کە بەکارهێنەر بەرنامەکەی دابەزاندبێت و مۆڵەتی دەستگەیشتن بە زانیارییەکانی شوێنی خۆی پێدابێت.
کەناڵە جیاوازەکانی تەواوکەری یەکترن و ئاگادارکردنەوەی مەترسی دەتوانێت لە ڕێگەی هەردووکیانەوە بگاتە مۆبایلەکە.

زاراوەکانی سەلامەتی

TURVALLISUUDEN TUNNE هەستکردن بە ئاسایش	ئەو هەست و ئەزموونەی کە مرۆڤ هەست بە ئاسایش دەکات و هەست بە هیچ هەڕەشەیەکی دەستبەجێ ناکات.
EPÄVARMUUDEN SIETOKYKY توانای بەرگەگرتنی نادڵنیایی	توانای کارکردن و بەردەوامبوون لە ژیانی ڕۆژانەدا، تەنانەت ئەگەر مرۆڤ هەموو شتێک نەزانێت یان نەتوانێت پێشوەختە پێشبینیی هەموو شتێک بکات.
VALPPAUS وریایی	توانای تێبینیکردنی گۆڕانکارییەکانی ژینگەی دەوروبەر و مەترسییە ئەگەرییەکان.
HARKINTAKYKY توانای هەڵسەنگاندن	توانای هەڵسەنگاندنی بارودۆخ بە ئارامی، پێش بڕیاردان یان دەستکردن بە کارێک.
SOPEUTUMISKYKY توانای خۆگونجاندن	توانای گۆڕینی شێوازی کارکردنی خۆت، کاتێک بارودۆخ یان هەلومەرجەکان دەگۆڕێن.
YHTEISÖLLISYYS گیانی کۆمەڵایەتی	پێکەوە کارکردن، گرنگیدان بە یەکتر و هەڵگرتنی بەرپرسیارێتیی هاوبەش.
YHTEENKUULUVUUS هەستی سەر بە یەکبوون	ئەو هەستەی کە مرۆڤ هەست دەکات سەر بە گرووپێک یان کۆمەڵگەیەکە و بەشێکە لێی.
ENNAKKOLUULOTTOMUUS بێ پێشداوەری	ئامادەیی بۆ ڕووبەڕووبوونەوە لەگەڵ کەسان، بیرۆکە و بارودۆخە نوێکان، بەبێ هەبوونی بۆچوونی نەرێنیی پێشوەختە.
RISKITIETOISUUS ئاگاداری لە مەترسییەکان	توانای ناسینەوەی مەترسییە ئەگەرییەکان و لەبەرچاوگرتنیان لە کار و هەڵسوکەوتی خۆتدا.
HENKINEN VALMIUS ئامادەیی دەروونی	توانای ڕووبەڕووبوونەوە لەگەڵ بارودۆخی سەخت یان چاوەڕوانەکراو و هەوڵدان بۆ پاراستنی توانای کارکردن.

گۆڤاری «کانتاما» بە پشتگیریی بنکەی پشتیوانی لە بەرگریی نیشتمانی و بنکەی کۆمەڵەکانی بەرگریی نیشتمانی بڵاو دەکرێتەوە.

Maanpuolustuksen kannatussäätiö

زانیاری زیاتر

toimisto@mvmry.fi

www.mvmry.fi

بۆ ئەندامبوون، بە سکانکردنی کۆدی QR، فۆرمی داواکاریی ئەندامبوون پڕ بکەنەوە.

ئاسایش، بەرپرسیارێتی هەموومانە؛ ئێوەش بەشداری بکەن!

بە ئەندامبوون، تەنها تەماشاکەری چالاکییەکان نابن، بەڵکو دەرفەتی ئەوەتان دەبێت فێر ببن، بەشداری بکەن و لەگەڵ کەسانی تر هاوبەش بن لە دروستکردنی فینلاندیکی سەلامەتتر.

Maanpuolustuksen Varautumis- ja Maanpuolustusyhdistys ry MVM